

«Ο Μαζικός Τουρισμός και οι επιπτώσεις του στη Ζάκυνθο»

Στο Γυμνάσιο Κατασταρίου Ζακύνθου σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε το πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με τίτλο: « Ο Μαζικός Τουρισμός και οι επιπτώσεις του στη Ζάκυνθο».

Σκοπός του θέματος :

- να παρατηρήσουν και να αναγνωρίσουν την επίδραση του μαζικού τουρισμού στην καθημερινότητα τους
- να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές σε σχέση με τις επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού
- να συνεργαστούν, να αλληλεπιδράσουν στα πλαίσια της ομάδας
- να αναπτύξουν περιβαλλοντική συνείδηση και αγάπη για το φυσικό περιβάλλον

ΔΡΑΣΕΙΣ

Οι μαθητές έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και ευαισθητοποίηση για το πρόγραμμα και εκδήλωσαν διάθεση να μάθουν, να συλλέξουν πληροφορίες, να ερευνήσουν και να κινητοποιηθούν για την υλοποίηση του προγράμματος. Από την αρχή προσπαθήσαμε να δημιουργήσουμε ένα κλίμα εμπιστοσύνης και αλληλοαποδοχής μέσα στην ομάδα μας και αυτό λειτούργησε πολύ θετικά ώστε όλοι οι μαθητές να ενεργοποιηθούν και να επωφεληθούν από αυτό το ομαδικό πνεύμα.

Η παρουσίαση του θέματος έγινε με την προβολή εικόνων, οι οποίες κινητοποίησαν τους μαθητές στο να εντοπίσουν το θέμα υπό διερεύνηση. Με τη μέθοδο της ιδεοθύελλας, οι μαθητές συζήτησαν για την επίδραση του μαζικού τουρισμού στο νερό, στην οικονομία, στην καθημερινή τους ζωή και στο οδικό δίκτυο του νησιού.

Στις επόμενες συναντήσεις προτάθηκε από τους μαθητές η οπτικοποίηση του θέματος μέσω δημιουργίας posters με φωτογραφικό υλικό από διάφορες περιοχές του νησιού. Οι μαθητές ερεύνησαν στο διαδίκτυο και συνέλλεξαν φωτογραφίες. Κατά τη διάρκεια μίας διδακτικής ώρας οι εκπαιδευτικοί καθοδήγησαν τους μαθητές στο να επιλέξουν τις κατάλληλες φωτογραφίες. Οι μαθητές συνεργάστηκαν μεταξύ τους για τη δημιουργία και την τελική μορφή των posters με το υλικό. Επιπλέον σχεδίασαν το χάρτη της Ζακύνθου, «ζωντανεύοντάς» τον με σκοπό να εκφράσουν μηνύματα και προβληματισμούς. Ακόμα μία ιδέα που υλοποιήθηκε ήταν η συγγραφή ενός ποιήματος από μία μαθήτριά του τμήματος με τίτλο «Η Ζάκυνθος που ονειρευόμαστε» και το οποίο συνοψίζει την αγάπη των παιδιών για το νησί και την επιθυμία τους να διατηρηθούν οι φυσικές ομορφιές του.

Στις 18 Απριλίου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στην παραλία ωτοκίας στο Καλαμάκι στα πλαίσια του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με τίτλο “Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού στο νησί της Ζακύνθου”, που εκπονούν οι μαθητές του τμήματος Β’3 . Με την καθοδήγηση της κ. Αναστασίας Κολοκοτσά* οι μαθητές χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες αναλαμβάνοντας τους ρόλους :

- των διαχειριστών (τοπικών αρχών)
- των πολιτών
- των επαγγελματιών του τουρισμού
- των οικολόγων/περιβαλλοντολόγων

Η κάθε ομάδα συγκέντρωσε μία λίστα προβλημάτων που ανακύπτουν στο νησί της Ζακύνθου γενικότερα, αλλά και πιο συγκεκριμένα στην περιοχή των Αλυκών όπου διαμένουν οι μαθητές, λόγω της μαζικής προσέλευσης τουριστών κατά την περίοδο από τον Απρίλη έως τον Οκτώβρη. Προβλήματα που αφορούν κατά κύριο λόγο την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος του νησιού, αλλά και γενικότερα τη διαβίωση και την καθημερινότητα των μόνιμων κατοίκων.

Αναδείχθηκαν περισσότερο τα παρακάτω θέματα:

- η προβληματική/ελλειμματική διαχείριση των απορριμμάτων και των υγρών αποβλήτων.
- η αλόγιστη χρήση και σπατάλη του νερού που έχει ως επακόλουθο την έλλειψή του, κυρίως κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου, καθώς και την υποβάθμιση της ποιότητάς του.
- η κυκλοφοριακή συμφόρηση κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, που δυσχεραίνει κατά πολύ τη διαβίωση των κατοίκων της Χώρας και όχι μόνο.

Συζητήθηκε με όλες τις ομάδες το ζήτημα της **φέρουσας ικανότητας** του νησιού, η οποία σχετίζεται με τη διαθεσιμότητα φυσικών πόρων και παροχών, που όπως έχει αποδειχθεί δεν είναι δυνατόν να καλύψουν τον τεράστιο αριθμό τουριστών που καταφθάνουν στη Ζάκυνθο.

Προσπερνώντας τη φέρουσα ικανότητα, θυσία στο βωμό του κέρδους καταλήγει να γίνει το πανέμορφο φυσικό περιβάλλον του νησιού με τη μεγάλη βιοποικιλότητα, αλλά και το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων .

Τέλος, όλες οι ομάδες κατέληξαν στο ότι θα πρέπει να συνεργαστούν μεταξύ τους προκειμένου να προτείνουν λύσεις και να προβούν στην εξομάλυνση των προβλημάτων που ανακύπτουν από το μαζικό τουρισμό, καλώντας τόσο τους κατοίκους όσο και τους επισκέπτες του νησιού να συμμετέχουν ενεργά διεκδικώντας και κάνοντας ο καθένας από τη σκοπιά του τα βέλτιστα για μία Ζάκυνθο βιώσιμη για τη χλωρίδα, την πανίδα, τους κατοίκους και τους επισκέπτες της.

Επιπλέον έγινε ενημέρωση στους μαθητές για τα μέτρα προστασίας των παραλιών ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* , καθώς και η επισήμανση της τεράστιας σημασίας διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος (αμμοθίνες, ποσειδωνίες) στις παραλίες ωτοκίας.

**υπεύθυνη περιβαλλοντικής εκπαίδευσης του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου, ο οποίος ενσωματώθηκε στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.)*

ΔΙΑΧΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Οι μαθητές του τμήματος ανάρτησαν τα posters σε εμφανές σημείο στην είσοδο του σχολείου και πραγματοποίησαν παρουσιάσεις στους συμμαθητές τους των τμημάτων Β1 και Β2. Συζήτησαν για την εμπειρία τους στο εθνικό θαλάσσιο πάρκο και ανέδειξαν την άμεση ανάγκη για τη συνεργασία όλων των φορέων της κοινωνίας της Ζακύνθου για ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών στα ζητήματα του βιώσιμου τουρισμού.

Συμπερασματικά, αξίζει να επισημανθεί η σπουδαιότητα και η αναγκαιότητα να εκπονούνται τέτοιες σχολικές δραστηριότητες, καθώς συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση και στην καλλιέργεια ουσιαστικής επικοινωνίας και παρέμβασης ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές, πάνω σε θέματα που αφορούν την καθημερινή μας διαβίωση. Εν συνόλω, οι μαθητές εξέφρασαν την επιθυμία να συμμετέχουν σε παρόμοια προγράμματα μελλοντικά και χαρακτήρισαν αυτή την εμπειρία ως πολύ ενδιαφέρουσα.

Συντονίστρια προγράμματος

Κλεάνθη Σηφάκη ΠΕ06

Συμμετέχουσες Εκπαιδευτικοί

Αντιγόνη Νικολάκη ΠΕ04.04

Ζαχαρούλα Καρούση ΠΕ05